

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

raport de activitate
2008

Galeria de Art European , pictur olandez

Galeria de Art European ,
pictură spaniolă

Muzeul National de Arta al României - amplasat în zona centrala a Bucurestiului, în clădirea fostului palat regal, edificiu semnificativ pentru arhitectura bucuresteana a secolelor XIX-XX - este detinatorul unui valoros patrimoniu de arta româneasca si straina.

Galeria de Arta Europeana

Situat în corpul Kretzulescu al muzeului, ***Galeria de Art European*** a fost inaugurat în mai 2000, fiind reamenajat în 2007. Galeria are ca nucleu colectia de arta a regelui Carol I, iar spatiul de expunere este organizat pe scoli artistice, ponderea numerica si valorica fiind detinuta de lucrari din scolile italiana, spaniola, flamanda si olandeza, carora li se adauga lucrari din scolile franceza, germana si austriaca. Artisti precum Domenico Veneziano, Tintoretto, Cranach cel Batrân, Brueghel, El Greco, Rembrandt, Rubens, Monet si Rodin ofera vizitatorilor posibilitatea explorarii universului artistic al secolelor XV-XX.

Galeria Nationala, situata în corpul Stirbei al muzeului, cuprinde colectia de arta veche româneasca si colectia de arta româneasca moderna. Inaugurata în aprilie 2002, ***Galeria de Arta Veche Româneasca*** include piese din provinciile istorice (Tara Româneasca, Moldova si Transilvania) datând din secolele XIV-XVIII. Printre acestea se numara fragmente de fresca, icoane, broderii, manuscrise miniate, orfevrarie, sculptura în lemn si piatra. Se remarca *Epitaful* de la manastirea Cozia (1395-1396), *Cadelnita* de la manastirea Tismana (sfârșitul sec. XIV - începutul sec. XV), fragmentele de pictura murala de la biserica manastirii Curtea de Arges (ante 1526), precum si piesele provenind de la bisericile manastirilor Cotroceni si Vacaresti (secolele XVII-XVIII). Galeria cuprinde, de asemenea, un ***Tezaur*** alcatuit din piese laice si de cult din metale pretioase. ***Galeria de Arta Româneasca Moderna***, care s-a redeschis în martie 2001, detine cea mai valoroasa colectie de pictura si sculptura româneasca din tara, oferind o imagine cuprinzatoare a evolutiei artei nationale din primele decenii ale secolului al XIX-lea si pâna la mijlocul secolului al XX-lea.

Lansarea audioghidului
Galeriei de Art Veche Româneasc

Alături de lucrările unor mari maeștri precum Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Constantin Brâncuși, Dimitrie Paciurea, Ion Țuculescu, Galeria expune și creațiile ale unor artiști valoroși mai puțin cunoscuți cum ar fi Corneliu Michilescu, Nina Arbore, Irina Codreanu sau Petre Iorgulescu-Yor.

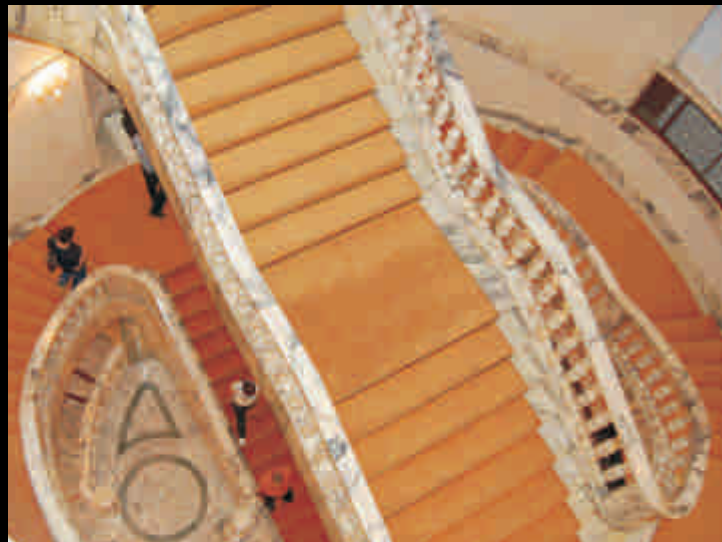
Instituție publică care funcționează în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, Muzeul Național de Artă al României este finanțat din venituri proprii și din subvenții de la bugetul de stat, beneficiind de autonomie și personalitate juridică. Muzeul a fost înființat în anul 1946 prin Legea nr. 803/1946 pentru organizarea muzeelor naționale și, potrivit Legii nr. 311/2003, a fost acreditat prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2058/7.02.2008.

Obiectivele principale ale muzeului sunt evidențierea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului de artă plastică și decorativ pe care îl gestionează. În ultimii ani o importanță foarte mare au dobândit activitățile expoziționale, precum și cele de educație muzeală și relații cu publicul.

Muzeul Național de Artă al României se numără printre membrii fondatori ai Asociației *Recrearea Națională a Muzeelor din România*, care a dobândit personalitate juridică în anul 2006.

STRUCTURA ORGANIZATORIC I PERSONALUL

MINAR

Galeria de Art
Veche Româneasc

Conducerea

Director general: dna Roxana Theodorescu

Director adjunct: dna Rodica Matei

Director adjunct tehnic: dl arh. Liviu Constantinescu

Director economic: dl Dan Dimitriu

Structura organizatorica a Muzeului National de Artă al României este următoarea:

- Galeria de Artă Românească (Biroul de Artă Medievală, Biroul de Artă Românească Modernă), coordonată de dna Anca Lazarescu;
- Galeria de Artă Europeană și Orientală (Biroul de Artă Europeană, Biroul de Arte Decorative și Biroul de Artă Orientală), coordonată de dna Carmen Brad;
- Secția Arte Grafice, coordonată de dna Dana Crisan;
- Muzeul Colectiilor de Artă, coordonat de dna Dana Dragomir;
- Secția Restaurare (pictura ulei, pictura tempera, grafică, lemn, sculptura, textile, metal, ceramică și sticlă, rame, laboratorul de investigații fizico-chimice), coordonată de dl Bogdan Popescu;
- Secția Educație, Comunicare, Proiecte Culturale și Marketing, coordonată de dna Raluca Bem Neamu;
- Biroul Redacție-Publicații*;
- Auditorium, coordonat de dna Nicoleta Bârsan;
- Serviciul Administrativ, coordonat de dl Gabriel Iliescu;
- Serviciul Documentare (bibliotecă, clisotecă, documente, laborator foto), coordonat de dna Alexandrina Cinileanu;
- Serviciul Economic (Biroul Financiar, Biroul Contabilitate), coordonat de dl Dan Dimitriu;
- Serviciul Evidență centralizată și achiziții opere de artă, coordonat de dna Panseluta Durlea;
- Serviciul Resurse Umane (Biroul Personal-Secretariat, Biroul Salarii), coordonat de dna Luminita Neagu;

Galeria de Art Europeană, pictură franceză

- Serviciul Tehnic (Ateliere între inere, Biroul Protecția Muncii, Biroul Formare Pompieri Civili), coordonat de dl arh. Liviu Constantinescu;
- Serviciul Securitate-Paz -Supraveghere, coordonat de dl Ștefan Aldescu;
- Biroul Audit Public Intern*;
- Biroul Administrare Rețea*;
- Biroul Oficiu Juridic*;
- Biroul CFPP*.

* Activitatea acestor compartimente este coordonată nemijlocit de către directorul general.

Cele 395 de posturi aprobate au fost ocupate astfel:

- personal de specialitate (115,5 - 78,5 studii superioare și 37 studii medii): 19 muzeografi, 39 conservatori, 38 restauratori, 2 redactori, 12 referenți, 10,5 tehnoredactori, 2 bibliotecari, 1 arhitect, 2 fotografi.

- personal auxiliar (269 - 11,5 cu studii superioare și 257,5 cu studii medii): 3,5 ingineri, 5 economiști, 1 consilier juridic, 4 analiști programatori, 5,5 tehnicieni, 1 merceolog, 6 contabili, 1 secretar-dactilograf, 7 operatori PC, 5 referenți, 2 casieri, 1 garderobier, 1 șef de depozit, 1 magaziner, 55 paznici, 11 pompieri, 23 îngrijitoare, 7 manipulanți bunuri, 87 supraveghetori, 42 muncitori, 1 arhivar.

Muzeul Național de Artă al României administrează, de asemenea, și **Muzeul Colecțiilor de Artă**, **Muzeul K.H. Zambaccian** și **Muzeul Theodor Pallady**.

Conform Hotărârii de Guvern din 26 septembrie 2005, **Muzeul Ion și dr. Nicolai Kalinderu**, aflat în clădirea din strada Dr. V. Sion nr. 2-4, în curs de restaurare și reamenajare, a intrat în administrarea Muzeului Național de Artă al României.

Muzeul Colectiilor de Arta,
colectia Elena și dr. Iosif Dona

Muzeul Colectiilor de Arta, redeschis parțial în decembrie 2003, este adăpostit într-o clădire istorică a Bucureștiului, Casa Romanit; muzeul prezintă publicului cincisprezece dintre colecțiile aflate în patrimoniul său, care au aparținut unor personalități ale perioadei interbelice, printre care: Garabet Avachian, Marcu Beza -Hortensia și Vasile G. Beza-, Elena și dr. Iosif Dona, Alexandra și Barbu Slatineanu, Beatrice și Hrandt Avakian, Dumitru și Maria Stefanescu - col. Gheorghe Preda, Hurmuz Aznavorian. Cele trei încăperi boltite ale pivnitei clădirii adăpostesc un **Lapidariu**, care expune pisani, coloane monumentale și pietre de mormânt provenind de la Manastirea Vacaresti, ctitorie a domnitorului Constantin Mavrocordat, și de la alte biserici din țară, din timpul domnitorilor Neagoe Basarab, Matei Basarab, Serban Cantacuzino, Constantin Brâncoveanu.

În mai 2008 au început lucrările de consolidare și restaurare a corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă. Finanțarea se realizează prin împrumutul oferit României de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei României pentru reabilitarea monumentelor istorice.

Muzeul K.H. Zambaccian prezintă colecția omului de afaceri armean, patron al artelor, Krikor Zambaccian (1889-1962). Pe parcursul anului 2008, muzeul a fost închis timp de opt luni pentru lucrări de consolidare și renovare a clădirii și de reamenajare a expunerii. **Redeschis pentru public la data de 20 noiembrie 2008**, Muzeul K.H. Zambaccian păstrează disponibilitatea inițială a lucrărilor, așa cum a fost concepută de colecționar, oferind vizitatorului posibilitatea de a descoperi autenticitatea unei colecții din prima jumătate a secolului al XX-lea. Colecția - donată statului în 1946 - include capodopere semnate de Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Stefan Luchian, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrescu, Camil Ressu, Dimitrie Paciurea. În actuala expunere sunt prezentate toate cele 19 pânze aparținând maestrilor școlii franceze din colecție: Delacroix, Corot, Renoir, Sisley, Pissarro, Cézanne, Picasso, Matisse, Bonnard, Utrillo, Marquet, Laprade, Campigli. Aceasta este cea mai substanțială și valoroasă grupare de pictură franceză dintr-o colecție publică românească. Cu prilejul redeschiderii a fost inaugurată sala

Noaptea muzeelor 2008

dedicat lucrurilor de grafic semnate de personalități ale picturii precum Grigorescu, Tonitza, Iser, Ressu, Petrașcu, Pallady, Ștefan Dimitrescu și Magdalena Rădulescu.

Muzeul Theodor Pallady este situat într-una dintre cele mai vechi case de negustori din București - Casa Melik - și adăpostește colecția soților Serafina și Gheorghe Răduț: peste 800 de desene și gravuri de Theodor Pallady, alături de lucruri de artă europeană și orientală. La începutul lunii decembrie 2008 Muzeul Theodor Pallady a fost închis pentru reorganizare, urmând a fi reînchis în circuitul de vizitare în primăvara anului 2009.

Număr de vizitatori

Pe parcursul anului 2008, de programele și serviciile muzeului a beneficiat un număr total de 115.000 vizitatori, dintre care 98.000 la sediul central (64.000 în galerii și 34.000 în expozițiile temporare) și 17.000 la muzeele satelit: 14.200 la Muzeul Colecțiilor de Artă, 1.800 la Muzeul Theodor Pallady și 1.000 la Muzeul K.H. Zambaccian.

**ACTIVITĂȚILE
MUZEULUI NAȚIONAL
DE ARTĂ AL ROMÂNIEI
ÎN ANUL 2008**

Cercetarea și valorificarea patrimoniului

Activitatea de cercetare a patrimoniului muzeului s-a materializat prin organizarea de expoziții la sediul său, prin participări la expoziții în țară și în străinătate, prin editarea de publicații și prin includerea unor studii în cataloage și periodice de specialitate, precum și prin participarea specialiștilor la conferințe, seminarii și workshop-uri, atât la nivel național cât și internațional.

Vernisajul expoziției
Atelierul. Modelul. Pictorul

Expoziții

Muzeul National de Artă al României a avut un amplu program expozițional, cuprinzând expoziții de artă românească și străină deschise la sediul său, și a participat la expoziții în țară și în străinătate.

Vernisajul expoziției
Tribut magnificentei. Ilias Lalaounis

Vernisajul expoziției *Tribut magnificentei*. Ilias Lalaounis

Expoziții deschise la Muzeul Național de Artă al României

Dintre expozițiile propuse publicului în anul 2007 au rămas deschise și în 2008:

Pieter Paul Rubens în gravura secolelor XVII - XIX
(22 iunie - 27 ianuarie 2008)

Descoperirea peisajului. Începuturile modernității românești
(25 iulie 2007 - 28 ianuarie 2008)

Arta spaniolă din secolul XX. Colecția de artă a Fundației "la Caixa"
(31 octombrie 2007 - 27 ianuarie 2008)

Grigorescu, pictor al naturii
(26 octombrie 2007 - 30 martie 2008)

Expoziții deschise în 2008:

Tribut magnificentei - Bijuterii și microsculptură de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena
(23 martie - 5 iulie 2008)

Organizat sub auspiciile Ministerului Culturii și Cultelor din România, ale Ministerului Elen al Culturii și ale Ambasadei Republicii Elene la București, expoziția a prezentat peste 300 de obiecte create între anii 1940 -2000 de Ilias Lalaounis, singurul bijutier care a devenit membru al Academiei de Arte Frumoase din Paris. Realizate din aur, argint și pietre prețioase, bijuteriile și obiectele de microsculptură

Vernisajul expoziției
Achiziții 2007-2008

prezentate publicului român au fost grupate în patru secțiuni, fiind inspirate de istoria civilizației grecești sau de motive și simboluri specifice altor culturi, de lumea modernă aflată în continuă mișcare, de evoluția noilor tehnologii în domeniul astronomiei și biologiei, de universul vegetal, de lumea fascinantă a insectelor sau chiar de desenele spontane și pline de imaginație ale copiilor. Vernisajul expoziției a fost onorat de prezența artistului Ilias Lalaounis, în vârstă de 88 de ani, însoțit de un grup al Prietenilor Muzeului Ilias Lalaounis din Atena. În cadrul expoziției s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani și prezentări pentru publicul adult.

Organizarea expoziției: dna Ioanna Lalaounis, dna Roxana Theodorescu și dl Octavian Boicescu

Achiziții 2007-2008

(22 mai - 29 iunie 2008)

Expoziția a prezentat publicului 71 de lucrări achiziționate cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor în anul 2007 și la începutul anului 2008, care au intrat în patrimoniul secțiilor de Artă Veche Românească, Artă Românească Modernă, Arte Grafice, Artă Europeană, Artă Decorativă și Artă Orientală. Expoziția a cuprins lucrări semnificative de artă românească din secolele XIX și XX (realizate de artiști precum Niccolò Livaditti, Constantin D. Stahi, Ioan Andreescu, Ștefan Luchian, Gheorghe Petrascu, Theodor Pallady, Jean Al. Steriadi, Francisc Sirato, Arthur Verona, Marcel Iancu, Alexandru Ciucurencu sau Octavian Smigelschi), punctând totodată momente importante ale artei universale.

Deosebită valoare sunt cele patru icoane pe lemn achiziționate de către muzeu și prezentate în această expoziție: *Răstignirea*, secolul XV, *Sf. Ioan Botezătorul*, secolul XVI, atelier rusesc, *Sfintii Nicolae, Varvara și Sava*, secolul XVII, atelier cretan și icoana *Grup de sfinți*, ante 1819, atelierul lui Mincu zugravul. O atracție a expoziției a fost constituită și de manuscrisul talismanic realizat în secolul al XVIII-lea în Imperiul Otoman.

Organizarea expoziției: dna Alina Skultety

Răstignirea, sfârșitul secolului XV

Theodore Rousseau, *Liziera de padure*,
expoziția Grigorescu și pictorii
gravori ai Școlii de la Barbizon

Grigorescu și pictorii gravori ai Școlii de la Barbizon
(28 mai 2008 - ianuarie 2009)

Expoziția a prezentat 50 de lucrări: opt desene semnate Grigorescu și 42 de gravuri aparținând celor mai reprezentativi maestri francezi activi în cadrul Școlii de la Barbizon, a căror creație l-a influențat pe artistul român (Corot, Daubigny, Decamps, Diaz de la Peña, Français, Huet, Jacque, Millet sau Rousseau). Expoziția și-a propus să ilustreze faptul că pictorii Școlii de la Barbizon au fost totodată și gravori renumiți (operele lor constituind punctul de pornire a ceea ce s-a numit ulterior gravura impresionistă), dar și să sublinieze similitudini și afinități între aceștia și Grigorescu. Creațiile artistilor francezi intermediază, în acest context expozițional, calea spre desenele pictorului român.

Organizarea expoziției: dna Mariana Vida

Vernisajul expoziției
Atelierul. Modelul. Pictorul

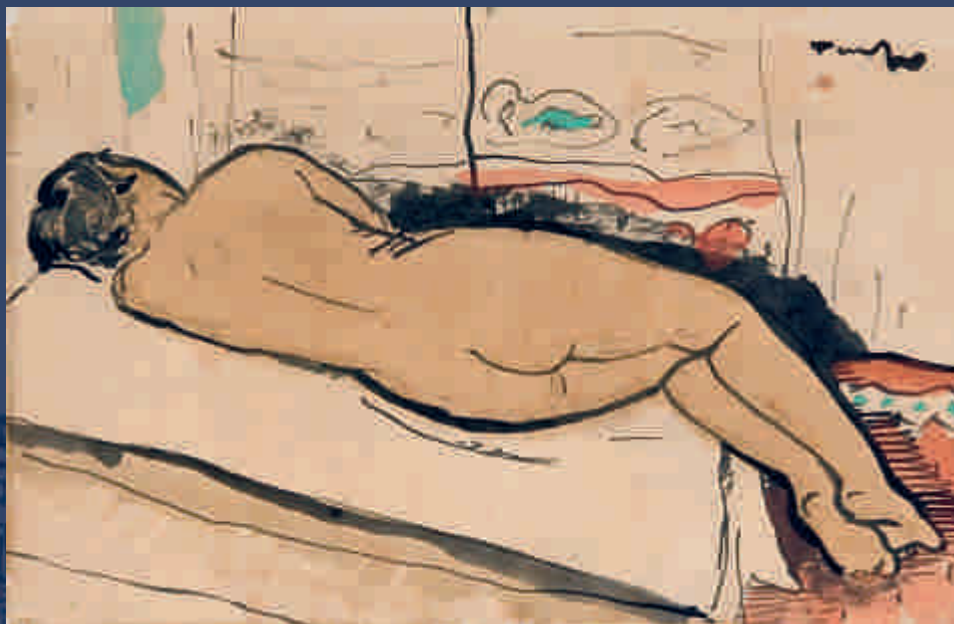

Atelierul. Modelul. Pictorul
(19 iunie - 3 august 2008)

Structurată pe trei nivele conceptuale (atelierul, modelul, pictorul), expoziția a cuprins o selecție tematică de aproximativ 80 de lucrări din patrimoniul Muzeului Național de Artă al României, invitând publicul să urmărească diferitele fațete ale actului creator.

Au fost prezentați artiști activi în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în prima jumătate a secolului al XX-lea: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Sava Hentia, G.D. Mirea, Nicolae Vermont, Alexandru Satmari, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrascu, Jean Al. Steriadi, Eustatiu Stoenescu, Samuel Mütznér, Iosif Iser, Camil Ressu, Rudolf Schweitzer-Cumpana, Ion Tincu, Tache Soroceanu, Nicolae Enea sau Adam Baltatu.

Parcursul expozițional a trecut în revista principalele tipuri de ateliere în care artiștii și-au conceput și realizat creațiile (casa-atelier, atelierul-scoală, atelierul în aer liber),

Nicolae Tonitza, *Nud culcat*, expoziția *Estetica nudului*

Aspect din expoziția *Atelierul. Modelul. Pictorul*

modelele preferate (cum ar fi odalisca, tiganca, taranca), precum și metodele de abordare a autoportretului.

Organizarea expoziției: dna Ruxandra Dreptu

O capodopera de Antonello da Messina de la Galleria Borghese la MNAR
(26 iunie - 27 iulie 2008)

Muzeul National de Artă al României și ENEL au invitat publicul să admire o celebră capodoperă renescentistă semnată de Antonello da Messina, *Portret de barbat*, expusă pentru prima dată în România.

Antonello da Messina (1430-1479) este cel mai important pictor al sudului Italiei din secolul al XV-lea și o figură marcantă a Renasterii italiene. Exceptionala lucrare *Portret de barbat* de la Galeria Borghese, care a fost expusă la MNAR timp de o lună, este caracterizată de un puternic realism și este ilustrativă pentru tehnica folosită de Antonello da Messina. Această operă s-a aflat în dialog cu picturile expuse în salile dedicate Scolii italiene din Galeria de Artă Europeană a MNAR, datorate, la rândul lor, unor nume sonore precum Domenico Veneziano, Bernardino Licinio sau Tintoretto.

Organizarea expoziției: dna Mariana Dragu

Antonello da Messina, *Portret de barbat*

Iosif Iser, *Nud de femeie*, expoziția *Estetica nudului*

Estetica nudului
(26 iunie 2008 - ianuarie 2009)

Expoziția a grupat 38 de lucrări (desene și gravuri) din repertoriul celor mai importanți artiști români din prima jumătate a secolului al XX-lea. Tema corpului nud lipsește din arta românească până la sfârșitul secolului al XIX-lea, devenind una dintre preocupările majore ale picturii și sculpturii în secolul al XX-lea. *Nudul* realizat de Constantin Brâncuși, poziționat în centrul acestei expoziții, a constituit principala cheie de lectură a direcțiilor stilistice deschise de Brâncuși în arta românească.

Aspect din expoziția
Calatorie la curtea shogunala.
 Toyohara Chikanobu

Toyohara Chikanobu,
Cântecul de Anul Nou (parte din triptic),
 expoziția *Calatorie la curtea shogunala*

Desenele sculptoritei Milita Petrascu si cele ale întregului grup de avangarda: Max Herman Maxy, Marcel Iancu, Hans Mattis Teutsch, Corneliu Michailescu au facut un pandant expunerii pictorilor interbelici: Gheorghe Petrascu, Theodor Pallady, Iosif Iser, Nicolae Tonitza. Alaturi de acestia, desenele sculptorilor Dimitrie Paciurea, Ion Irimescu, George Apostu si cel al pictorului Corneliu Baba au completat istoricul abordarii temeii în iconografia artei românești de secol XX.

Organizarea expoziției: dna Petruta Vlad

Calatorie la curtea shogunala. Toyohara Chikanobu (1838 - 1912). Gravura japoneza din Epoca Meiji
 (25 iulie - 3 septembrie 2008)

Expoziția a cuprins o selecție de opere din patrimoniul MNAR aparținând unui artist aproape uitat, Toyohara Chikanobu (1838-1912), un gravor important al epocii Meiji (1868-1912), a cărui creație a început acum să fie revalorizată și atent studiată de către cercetători. Majoritatea lucrărilor au fost expuse în premieră, cu excepția câtorva piese incluse în anul 2002 într-o expoziție de artă decorativă japoneză.

Au fost prezentate gravurile care alcatuiesc o serie faimoasă intitulată *Chiyoda no on-omote* (*Scene din afara Palatului Chiyoda*). Publicată în anul 1897, seria ilustrează diverse evenimente, ceremonii și activități de la curtea shogunala din capitala Edo (Tokyo de astăzi), dintr-o perioadă anterioară epocii Meiji.

Organizarea expoziției: dna Carmen Brad

Serviciu de lichior, expoziția Cristaluri de Boemia

Pocal decorativ, expoziția Cristaluri de Boemia

Cristaluri de Boemia

(11 septembrie - 7 decembrie 2008)

Organizată în colaborare cu Muzeul Sticlei și Bijuteriei din Jablonec nad Nisou, expoziția și-a propus să prezinte un fenomen inconfundabil - cristalurile de Boemia - a cărui exclusivitate se bazează pe echilibrul dintre producția manuală și cea tehnologică, dar și pe procesul artistic unic. Au fost expuse aproximativ 200 de piese din toate categoriile: flacoane, candelabre și obiecte din sticla decorative și utilitare: recipiente pentru băuturi, vase, articole pentru birou etc.

Organizarea expoziției: dl Petr Novy și dna Maria Bandarau

Aspect din expoziția Cristaluri de Boemia

coala de la Roma. Artiști la Roma între cele două războaie mondiale

(15 septembrie - 15 octombrie 2008)

Expoziția *coala de la Roma. Artiști la Roma între cele două războaie mondiale*, organizată cu sprijinul Institutului Italian de Cultură din București și al Ministerului Afacerilor Externe al Italiei, a intenționat să fie o călătorie imaginată în Roma artistică și culturală din perioada interbelică.

Pentru a ilustra cât mai complet tematica aleasă, curatorul expoziției, dna Francesca Romana Morelli, a selectat atât picturi, desene și sculpturi în bronz, majoritatea pastrate la Roma în colecții private sau publice, cât și materiale documentare din epocă. A rezultat astfel o expoziție antologică, o prezentare a celor mai mari artiști din Roma, realizată pe baza a trei teme care surprind cel mai bine acest moment central al culturii italiene din prima jumătate a secolului XX: chipul artistului între autoportrete și portrete, imaginea vizionară a orașului și corpul, cu aspectul său fizic și cu metaforele sale.

Expoziția a fost prezentată în perioada 11 aprilie - 19 mai la Tirana, între 21 mai - 31 iunie la Belgrad și în lunile iulie - august la Zagreb.

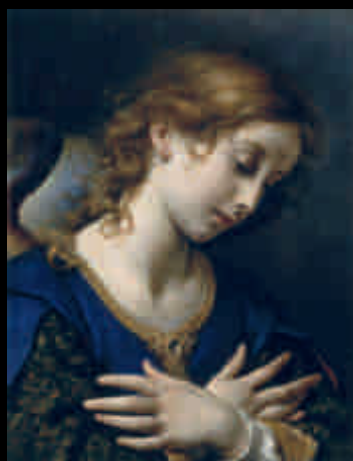
Organizarea expoziției: dnele Francesca Romana Morelli și Judith Balko

Vernisajul expoziției coala de la Roma

Aspect din expoziția *Linia și culoarea*

Carlo Dolce, *Îngerul Bunevestiri*

***Linia și culoarea. Desene florentine din secolul al XVII-lea.
Capodopere de la Muzeul Luvru
(26 septembrie 2008 - 11 ianuarie 2009)***

Linia și culoarea - prima expoziție pe care Muzeul Luvru a prezentat-o în România - a ilustrat arta desenului la Florența în secolul al XVII-lea, prin intermediul a 61 de desene reprezentând studii după model, schițe de arhitectură sau proiecte de compoziții religioase, istorice sau mitologice. Două picturi în ulei de Carlo Dolce au întregit expunerea.

Interesul specialiștilor din comunitatea internațională pentru desenul florentin din secolul al XVII-lea a început să se manifeste în anii '70 și '80, mai întâi în Italia și apoi în Franța. Curatorul acestei expoziții, dna Catherine Monbeig Goguel, director științific emerit la Centre National de Recherche Scientifique, a selectat artiști care s-au afirmat în prima parte a secolului al XVII-lea, precum Cristofano Allori, Cecco Bravo, Giovanni da San Giovanni, Francesco Furrini, Matteo Rosselli, care ilustrează atașamentul față de modelele Renașterii și ale primului manierism, dar și artiști activi în a doua jumătate a secolului al XVII-lea: Il Volterrano, Domenico Gabbiani, Pier Dandini sau Giuseppe Nasini, care contribuie la răspândirea formelor baroce.

Majoritatea artiștilor prezenți în expoziție au colaborat la realizarea picturilor și decorațiilor murale pentru mai multe complexe monumentale importante din Florența, printre care Palatul Pitti - reședința familiei Medici - și Casa Buonarroti, care a aparținut lui Michelangelo. Multe dintre lucrările incluse în expoziție sunt studii pentru aceste monumente.

În cadrul acestei expoziții s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani și prezentări pentru publicul adult.

Expoziția a fost realizată de Muzeul Național de Artă al României cu participarea extraordinară a Muzeului Luvru și cu sprijinul Ambasadei Franceze în România, al Institutului Francez din București și al Ministerului Culturii și Cultelor din România.

Organizarea expoziției: dnele Catherine Monbeig Goguel și Dana Crișan

Aspect din expoziția
*De la Întruparea Cuvântului
la Îndumnezeirea Omului*

De la Întruparea Cuvântului la Îndumnezeirea Omului
Icoane bizantine și post-bizantine din Grecia
(8 octombrie 2008 - 15 ianuarie 2009)

Expoziția, având o scenografie sugestivă, a prezentat 64 de icoane bizantine și post-bizantine din secole XIII-XVIII. Organizată cu sprijinul Fundației Culturale Grecești, expoziția a oferit iubitorilor de artă din România posibilitatea de a admira exponate prețioase aflate în patrimoniul mai multor muzee de prestigiu din Grecia: Muzeul Bizantin și Creștin din Atena, Muzeul Culturii Bizantine din Tesalonica, Muzeul Bizantin din Veria, Muzeul Bizantin din Kastoria, Muzeul Benaki din Atena, precum și dintr-o colecție particulară.

Organizatorii și-au propus să surprindă spiritualitatea credinței ortodoxe așa cum este exprimată în arta din momentul de apogeu al Imperiului Bizantin, dar și modul în care a fost păstrată tradiția în timpul perioadei de ocupație otomană.

Vernisajul expoziției a fost onorat de prezența dlui Mihalis Liapis, Ministrul Culturii din Grecia.

În cadrul expoziției s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani și prezentări pentru publicul adult.

În 10 și 11 noiembrie a avut loc în cadrul expoziției performance-ul *Amintirile Nscătoarei de Dumnezeu*, în regia lui George Remoundos. Spectacolul, interpretat de actrița Katerina Chelmi, solistul George Remoundos și un cor bizantin, a fost inspirat din pasaje evanghelice în care sunt evocate amintirile Fecioarei Maria despre viața și patimile lui Iisus.

Organizarea expoziției: dl Nikos Zias și dna Emanuela Cernea

Fecioara cu pruncul, sec. XVI,
expoziția *De la Întruparea Cuvântului
la Îndumnezeirea Omului*

Vernisajul expoziției
*De la Întruparea Cuvântului
la Îndumnezeirea Omului*

Vernisajul expoziției
*Napoleon al III-lea
și Principatele Române*

Napoleon al III-lea și Principatele Române (23 octombrie 2008 - 8 februarie 2009)

Aflata sub înaltul patronaj al domnului Nicolas Sarkozy, Președintele Republicii Franceze și al domnului Traian Băsescu, Președintele României, această expoziție-eveniment a fost organizată în colaborare cu Muzeul Național al Castelului din Compiègne și cu Reuniunea Muzeelor Naționale din Franța, pentru a marca o dublă aniversare: 200 de ani de la nașterea împăratului Napoleon al III-lea, în 2008, și 150 de ani de la unirea înfăptuită sub Alexandru Ioan Cuza, în 2009.

Expoziția a reunit opere aduse de la mai multe instituții și muzee din România (MNAR, Cabinetul de Stampe al Bibliotecii Academiei Române, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Municipiului București, Muzeul de Artă din Craiova, Muzeul de Artă din Bacău, Muzeul de Artă din Timișoara, Muzeul de Artă din Iași) și din Franța (Muzeul Național al Castelului din Compiègne, Muzeul Luvru, Muzeul Orsay, Arhivele Naționale din Paris).

Au fost prezentate aproximativ 200 de piese (pictură, sculptură, desene, mobilier, artă decorativă, orfevrerie, fotografii și documente de epocă) care ilustrează legăturile politice și culturale dintre Franța și Principatele Române între sfârșitul secolului al XVIII-lea și anul 1881, ce marchează proclamarea României ca Regat.

Parcursul expozițional a punctat aspecte precum: marturiile călătorilor francezi în țările române, începând cu sfârșitul secolului al XVIII-lea, Războiul din Crimeea (1856), dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor în Moldova și Țara Românească (1859), sprijinită de Napoleon al III-lea, Expoziția Universală de la Paris (1867) în cadrul căreia a fost expus Tezaurul de la Pietroasa, Războiul de Independență (1877-1878), precum și personalitatea lui Carol I și călătoriile sale în Franța. Un spațiu mai amplu a fost alocat schimburilor artistice dintre Franța și România, ilustrate prin lucrări de Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Carol Pop de Szathmari, Gustave Moreau, Jean-François Millet, Claude Monet sau Alfred Sisley.

În cadrul expoziției s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste

Aspect din expoziția *Napoleon al III-lea și Principatele Române*

cuprinse între 4 și 12 ani și prezentări pentru publicul adult. Curatorii expoziției *Napoleon al III-lea și Principatele Române* au fost: din partea franceză dl Emmanuel Starcky, Directorul muzeelor naționale și al domeniului castelelor de la Compiègne și Blérancourt și dna Marie Lionnet, istoric de artă, iar din partea română dna Roxana Theodorescu, Director General al Muzeului Național de Artă al României și dl Octavian Boicescu, Șeful Biroului de Artă Europeană al Muzeului Național de Artă al României. În perioada 20 martie - 29 iunie 2009 expoziția va fi itinerată la Muzeul Național al Castelului din Compiègne.

Coroana de oțel a lui Carol I, expoziția *Napoleon al III-lea și Principatele Române*

Aspect din expoziția *Napoleon al III-lea și Principatele Române*

Participări la expoziții organizate în București și în ar

Pe parcursul anului 2008, lucrări aflate în patrimoniul MNAR au fost prezentate în expunerea altor instituții precum:

Muzeul de Artă, Timisoara (31 lucrări semnate de Corneliu Baba)

Palatele Brâncovenesti de la Portile Bucurestiului, Mogosoaia (copia documentara dupa *Portretul lui Constantin Brâncoveanu* de Octavian Coroiu, precum si *Potretul votiv al familiei domnitorului Constantin Brâncoveanu*, broderie decorativa realizata de Nora Steriadi)

Muzeul Taranului Român, Bucuresti (*Portretul lui Carol I* semnat de Costin Petrescu)

Banca Nationala (14 lucrări)

Academia Navala *Mircea cel Batrân*, Constanta (5 lucrări)

De asemenea, MNAR a participat la organizarea expozitiilor temporare:

Faust. Geta Bratescu

Muzeul National Brukenthal, Sibiu (29 mai - 22 iunie 2008)

Ieri, nu demult (expoziție retrospectivă Ion Nicodim)

Galeria Anticariat *Curtea Veche*, Bucuresti (15 martie - 1 mai 2008)

Galeria de Artă *Dana*, Iasi (10 octombrie - 15 noiembrie 2008)

Hans Eder (expoziție retrospectivă)

Muzeul de Artă, Brasov (18 aprilie - 20 mai 2008)

Geta Bratescu, seria *Faust*

Participări la expoziții organizate în străinătate

Modigliani and His Times

Muzeul Thyssen Bornemisza, Madrid, Spania (20 februarie - 29 iunie 2008)

Expoziția *Modigliani and His Times* a reunit 126 de lucrări cu scopul de a analiza parcursul artistic al lui Amedeo Modigliani (1884-1920) din momentul ajungerii sale la Paris și până la moartea artistului.

Această expoziție organizată de Muzeul Thyssen Bornemisza din Madrid a inclus și lucrarea *Danaida* realizată de Constantin Brâncuși, aflată în patrimoniul Muzeului Național de Artă al României.

Constantin Brâncuși, *Danaida*

Cézanne/Giacometti, Paths of Doubt

Louisiana Museum of Art, Humlebak, Danemarca (15 februarie - 29 iunie 2008)

Louisiana Museum of Art a prezentat expozi ia *Cézanne/Giacometti, Paths of Doubt* cu ocazia anivers rii a 50 de ani de la înfiin are. Au fost expuse 60 de opere de Paul Cézanne i 100 de crea ii ale lui Alberto Giacometti, conceptul curatorial axându-se pe urm rirea, prin compara ie, a parcursului creator al celor doi arti ti. Curatorii expozi iei, dl Poul Erik Tojner (Director, Louisiana Museum of Art) i dl Felix A. Baumann (Pre edinte al organiza iei Alberto Giacometti-Stiftung din Zürich), i-au propus s demonstreze influen a pe care a avut-o Cézanne asupra lui Giacometti, dar i s examineze asem narea dintre destinele celor doi arti ti.

Muzeul Na ional de Art al României a participat la aceast expozi ie organizat în Danemarca cu lucrarea intitulat *Portret de feti* de Paul Cézanne.

Paul Cézanne, *Portret de feti*

Against nature: The Hybrid Forms of Modern Sculpture

Henry Moore Institute, Leeds, Marea Britanie (7 februarie - 4 mai 2008)

The Sculpture Institute, Schveningen, Olanda (16 mai - 7 septembrie 2008)

Gerhard-Marcks-Haus, Bremen, Germania (14 septembrie - 23 noiembrie 2008)

Expoziția *Against Nature: the Hybrid Forms of Modern Sculpture* a fost organizată de Henry Moore Institute din Leeds în colaborare cu The Sculpture Institute din Scheveningen și Gerhard-Marcks-Haus din Bremen. Itinerat în perioada februarie - decembrie 2008, expoziția a fost concepută ca o prezentare succintă a modului în care formele metamorfice și fantastice au stimulat imaginația artiștilor la începuturile sculpturii moderne.

În cadrul acestei expoziții itinerante au fost prezentate și trei sculpturi aparținând lui Dimitrie Paciurea - *Himera*, *Himera apei* și *Himera p mântului*.

Dimitrie Paciurea, *Himera p mântului*

Activitate editorial

În anul 2008 Muzeul Na ional de Art al României a editat publica ii care au înso it manifest rile expozi ionale:

Grigorescu i pictorii-gravori ai colii de la Barbizon, catalog de Mariana Vida, ISBN 978-973-88646-2-7

Atelierul, modelul, pictorul: pictur româneasc din patrimonial Muzeului Na ional de Art al României, catalog de Ruxandra Dreptu, ISBN 978-973-88646-3-4

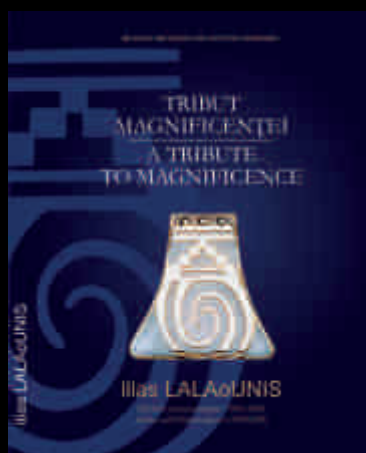
C l torie la curtea shogunal . Toyohara Chikanobu. Gravur japonez din epoca Meiji, catalog de Carmen Brad, ISBN 978-973-88646-5-8

Cristaluri de Boemia, catalog de Petr Novy, ISBN 978-973-88646-7-2

La ligne et la couleur: le dessin a Florence au XVIIe siecle; chefs-d'oeuvres du Musée du Louvre / Linia i culoarea: desene florentine din secolul al XVII-lea; capodopere de la Muzeul Luvru, catalog de Catherine Monbeig Goguel, ISBN 978-973-88646-6-5

Napoleon al III-lea i Principatele Române, catalog de Emmanuel Starcky, Marie Lionnet, Roxana Theodorescu, Octavian Boicescu, Dan Berindei, Catherine Granger, Mariana Vida, Fabienne Chevallier, ISBN 978-973-88646-9-6

De la întruparea Cuvântului la îndumnezeirea omului. Icoane bizantine i post-bizantine din Grecia, catalog îngrijit de Konstantinos Sp. Staikos, consultant tiin ific Nikos Zias, ISBN 978-960-7622-22-8

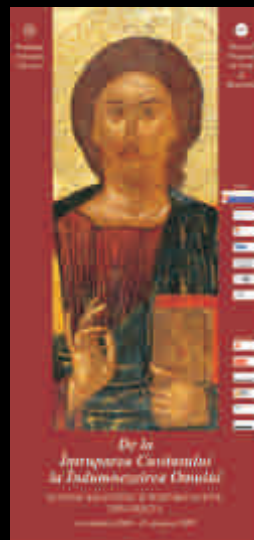
Arta Veche Româneasca - ghidul galeriei (reeditare); autori Ana Dobjianschi, Emanuela Cernea, Carmen Tanasoiu, ISBN 978-973-88646-4-1

Muzeul Zambaccian, broșura de Dana Dragomir

Scoala de la Roma, broșura de Francesca Romana Morelli

Achiziții 2007-2008, broșura de Alina Skultety

S-au mai tiparit: *Raportul de activitate al Muzeului Național de Artă al României pe anul 2007*, pliante, fluturări, texte de sală, afișe, invitații pentru toate evenimentele organizate pe parcursul anului.

Conservare

Conservarea colecțiilor, activitate caracteristică instituției muzeale, se bucură în cadrul Muzeului Național de Artă al României de atenția susținută a unui important corp de specialiști. Aceștia desfășoară operațiuni specifice, preocupându-se de cercetarea pieselor și de îmbunătățirea condițiilor de conservare. Starea de conservare a întregului patrimoniu este atent supravegheată iar fisele de conservare sunt permanent actualizate. În 2008 au fost reamenajate o parte din depozitele muzeului pentru colecțiile de artă medievală, arte decorative, arta europeană și orientală.

Aspecte din depozitele de artă românească modernă

Restaurare si investigatii fizico-chimice

Activitatea de restaurare a avut în vedere în anul 2008 atât obiecte din expunerea permanent a muzeului, cât și lucrări prezentate în expozițiile sale temporare, acestea fiind incluse în Programul anual de restaurare al instituției, după cum urmează :

- Laboratorul de restaurare pictură ulei (31 lucrări, dintre care: 20 tablouri din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Art, restaurate în vederea redeschiderii Muzeului K.H. Zambaccian, 11 tablouri de art europeană și de art românească modernă)

- Laboratorul de restaurare pictură tempera (9 lucrări, dintre care 7 de art europeană și de art veche românească și 2 sculpturi policrome din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Art)

- Laboratorul de restaurare grafică (49 lucrări: grafică, gravură, stampe japoneze, pictură japoneză și hărți aflate în patrimoniul compartimentelor de arte grafice și art orientală)

- Laboratorul de restaurare lemn (47 piese de art decorativ, art orientală și art veche românească, precum și din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Art)

- Laboratorul de restaurare sculptură (7 lucrări de art românească modernă și art orientală)

- Laboratorul de restaurare textile (11 piese de art orientală, art veche românească și arte decorative și din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Art)

- Laboratorul de restaurare metal (112 piese și componente pentru piese de lemn din patrimoniul secțiilor de art românească, art orientală și arte decorative)

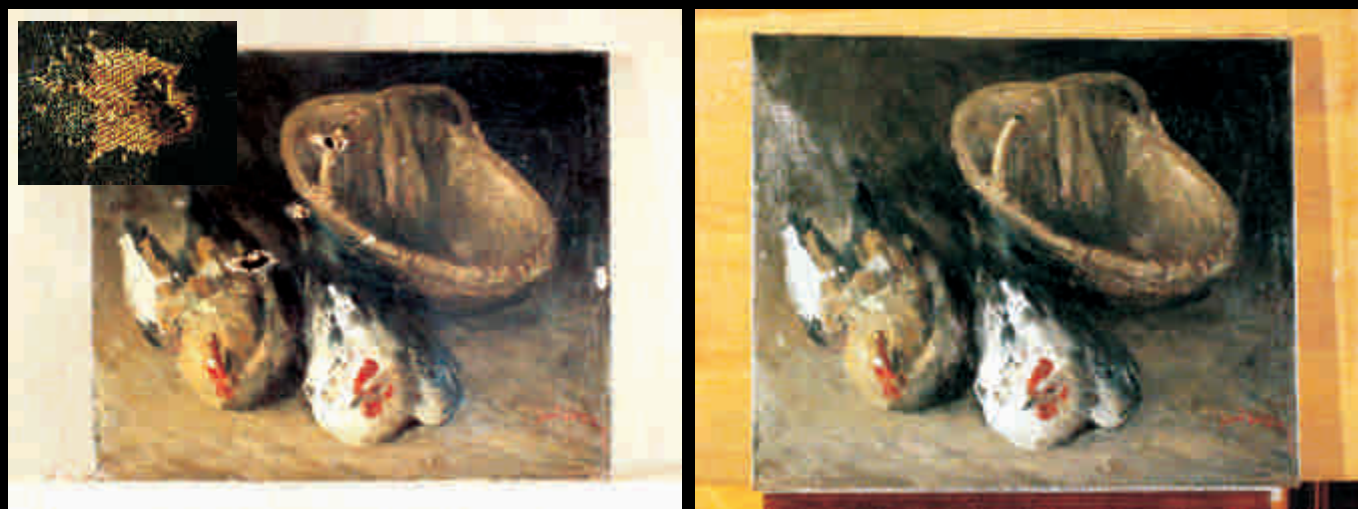
- Laboratorul de restaurare ceramică și sticlă (70 piese, dintre care 39 piese de porțelan și faianță din patrimoniul compartimentelor de arte decorative și art orientală, 5 piese de terracotta din patrimoniul Secției de Art Veche Românească, precum și 26 piese de faianță, gresie și sticlă din cel al Muzeului Colecțiilor de Art)

- Laboratorul de restaurare rame (119 rame, dintre care 53 pentru lucrări de art românească modernă și art europeană, precum și 66 rame din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Art, restaurate în vederea redeschiderii Muzeului K.H. Zambaccian)

Echipamentele din dotarea laboratorului de investigații fizico-chimice au permis efectuarea a 210 analize cu grade diferite de complexitate, cuprinse în 27 de buletine. Specialistul muzeului a colaborat cu alte instituții din țară și a participat la comisii de specialitate.

Pe parcursul anului 2008, în laboratoarele de restaurare picturii ulei, 3 persoane au participat la stagii de practică, iar 3 tineri specialiști au obținut atestatul profesional de restaurator pictură de evalet.

Ioan Andreescu, *Gini*, imagini înainte și după restaurare

Între inere și reparații

Serviciul Tehnic al MNAR desfășoară activități de întreținere și reparații curente atât pentru sediul central cât și pentru muzeele satelit, activități specifice în vederea organizării expozițiilor temporare și se ocupă de achiziționarea și urmărirea modului de funcționare a aparatelor de măsură și control (termohigrografe, dehumidificatoare, umidificatoare).

Pe parcursul anului 2008 s-au realizat reparații interioare și exterioare la Muzeul K.H. Zambaccian și s-au demarat lucrări similare la Muzeul Th. Pallady. De asemenea, s-au început lucrările de reparații capitale la Muzeul Colecțiilor de Artă, corpurile B și C.

Lucrări de consolidare la Muzeul Colecțiilor de Artă

Documentare

Muzeul National de Arta al României detine o bogata biblioteca de specialitate, o clisoteca, un laborator foto si o sectiune de documente. În cursul anului 2008 au intrat în patrimoniul serviciului 349 volume - 253 carti si 96 periodice provenite din achizitii, donatii, schimb intern si international (din totalul de 46.333 carti si 18.441 periodice) si 2 documente (din totalul de 6807 documente). De asemenea, Laboratorul Foto a realizat 13.916 fotografii digitale si 2278 fise digitale.

Biblioteca MNAR

Conferin e i seminarii

Comunic ri:

- *Colec ii i colec ionari bucure teni - evaluare i demonetizare?*, Sesiunea de comunic ri *Probleme de patrimoniu na ional*, organizat de Asocia ia Na ional a Evaluatorilor din România, Suceava, 18 septembrie (dna Floren a Enache)
- *Ini iative regale în urbanizarea capitalei - parcurile Ci migiu, Kiseleff, Her str u i Carol*, Sesiunea de comunic ri *Regina Maria*, iulie, Muzeul Bran (dna Carmen T n soiu)
- *Cultura made in Romania: reloaded prin comunicare*, Sesiunea *Comunicator 2008*
- *Zilele Facult ii de Comunicare i Rela ii Publice*, coala Na ional de Studii Politice i Administrative, 18-20 noiembrie (dra Angelica Iacob)
- *Doza de cultur* , coala de var PRIME 2008, cu tema *Organizarea de evenimente culturale*, Sf. Gheorghe, 27-29 septembrie (dra Alina P tru)

Particip ri:

- *Crearea de noi parteneriate pentru conservarea patrimoniului cultural*, prezentarea Mecanismului Financiar SEE, organizat de Ministerul Culturii i Cultelor, 17 aprilie (dnele Mariana Vida, Lucre ia P tr canu, Emanuela Cernea, Elena Olariu i dra Angelica Iacob)
- Workshop-ul privind lucr rile de conservare-restaurare ale componentelor artistice la monumente istorice, a doua edi ie, Ministerul Culturii i Cultelor, 20-21 martie (dnele Lucre ia P tr canu i Emanuela Cernea)
- Seminarul privind modalit ile de cooperare inter-institu ional *Identificarea i clasarea patrimoniului cultural mobil i Rolul autorit ilor i institu iilor relevante implicate*, Ministerul Culturii i Cultelor, Bucure ti, 9-10 iulie (dna Anca L z rescu)
- Conferin a Anual Regional Muzeal (a IV-a edi ie) cu tema *Noi direc ii: Punerea în valoare a patrimoniului muzeal în secolul al XXI-lea*, organizat de Ministerul Culturii i Cultelor în parteneriat cu The Fund for Arts and Culture in Central and

Conferin a ministerial pentru
Patrimoniul Cultural în Sud-Estul Europei,
20 septembrie 2008

Eastern Europe, 19-22 octombrie (dna Alina Skultety)

- Participare la organizarea expozi iei *Confluen e culturale româno-armene*, Galeria Na ional de Art din Erevan, aprilie-mai 2008 (dna Floren a Enache)
- *Indigo and other organic pigments discovered in the paintings of The National Museum of Art of Romania*, poster prezentat la cea de-a 27-a conferin DHA (Dyes in History and Archeology), organizat la Istanbul, 8-11 octombrie (dl Mihai Lupu)
- *Some more dye Analyses on Romanian Archeological Textiles from Bucovina, 16th c.*, lucrare prezentat la cea de-a 27-a conferin DHA (Dyes in History and Archeology), organizat la Istanbul, 8-11 octombrie (dna Ileana Cre u)
- *Conferin a CNCR - Un nou început*, organizat de Ministerul Culturii i Cultelor i de Centrul Na ional de Cultur al Romilor, Bucure ti, 5 iunie (dra Ozana Raluca Ni ulescu)
- Workshop-ul de marketing cultural *Investigarea publicului muzeului*, organizat de Asocia ia Re eaua Na ional a Muzeelor din România în cadrul proiectului *Muzeu focus*, Bucure ti, 5-7 iulie (dnele Veronica Leca i Delia Dr gulescu)
- Seminarul Anual de Management Muzeal, edi ia a II-a, *Serviciile muzeale în perspectiv - turism cultural, dezvoltare comunitar*, organizat de Ministerul Culturii i Cultelor i de Centrul de Preg tire Profesional în Cultur , Sibiu, 5-8 noiembrie (drele Alexandra Cucu i Ozana Raluca Ni ulescu)
- NEMO, întâlnirea re elelor de muzee din Europa, Ljubljana, 26-28 noiembrie (dna Cristina Toma)
- seminarul-exerci iu pentru testarea prototipului portalului **Europeana.eu** - biblioteca, muzeul i arhiva digital european , ini iat de CIMEC i organiza ia The Europeana din Haga, Bucure ti, 27 iunie (dra Angelica Iacob)

Pedro Campana,
Maica Domnului cu Pruncul

investigarea pigmentului albastru-indigo
prin analize chimice

Studii i articole

- Mariana Vida, *Participation des artistes étrangers aux expositions internationales du groupe "Contemporanul" a Bucarest (1924 et 1935)*, în „TextImage”, Institutul Cultural Român, Bucure ti, 2008, ISBN 9789735775337; *Grigorescu i gravorii colii de la Barbizon*, în „Nicolae Grigorescu i modernitatea”, Institutul de Istoria Artei, Editura Domino, Bucure ti, 2008, ISBN 9789731838298; *Sources ethnographiques et image artistique dans la culture visuelle roumaine du XIX-e siecle*, în „Revista de Etnografie i Folclor”, Editura Academiei Române, 2008
- Anca L. z. rescu, *Ve minte liturgice din colec ia bibliotecii Batthyaneum*, contribu ie la volumul *Batthyaneum 210 ani. In memoriam Batthyány Ignác, 1741-1798*, Editura Bibliotecii Na ionale
- Ruxandra Dreptu, *Publicul românesc manifest o mare iner ie a gustului*, interviu realizat de Marcel Gheorghiu, „Ziarul financiar” / „Ziarul de duminic ”, 22 august 2008
- Floren a Enache, *Confluen e culturale româno-armene*, în revista „Ararat” nr. 8; *Prezen e culturale de excep ie - expozi ia de la Erevan*, în „Revista Muzeelor” nr. 1
- Mihai Lupu, Ileana Cre u, *Different kind of materials used for Chinese textiles: Microchemical analyses*, revista în format electronic e-conservation nr. 3, i *Different kind of materials used for the Romanian manuscripts (15th- 19th c.)* revista în format electronic „e-conservation” nr. 4
- Cosmin Ungureanu, articole publicate în „Magazin istoric”: *Giorgio Vasari: pictorul i istoria*, nr. 1/2008, *Haman în fa a Estherei*, nr. 3/2008, *Întoarcerea Sfântului Gheorghe. Bernardino Luini la MNAR*, nr. 5/2008, *Il Francia, un Rafael al Bolognei*, nr. 7/2008, *Muzica unei vie i. Un portret de Jacopo Amigoni*, nr. 9/2008, *Un concert olandez din secolul al XVII-lea*, nr. 11/2008. De asemenea, în „Observator cultural”: *Atelier, pictor, model sau despre discursul pictural*, nr. 431 (10-16 iulie), *Antonellus messaneus pinxit. Un portret de la Galleria Borghese în trecere prin Bucure ti*, nr. 432 (17-23 iulie), *Floren a, Paris, Bucure ti via disegno*, nr. 444 (9-15 octombrie), *Logos i Eikon*, nr. 446 (23-29 octombrie), *Fran a i România - o istorie comun* , nr. 448 (6-12 noiembrie), *Cel mai rafinat contemplator al spectrului solar*,

Giorgio Vasari, *Sfânta Familie*,
Galeria de Art European

nr. 451 (27 noiembrie-3 decembrie). De asemenea, în revista „Idei în dialog” nr. 12/2008, *Roma Magna. În jurul unui tablou de Pannini la București*.

- Angelica Iacob, *Marcel Iancu în contextul patrimoniului cultural*, contribuie la albumul *Marcel Iancu. Biroul de studii moderne*, Editura Simetria, E-cart.ro, ISBN 978-973-1872-04-9

- Doina Anghel, *harta Traseu urban Marcel Iancu, începuturile arhitecturii moderne în București. Case și imobile construite între 1929-1938*, Editura Simetria, E-cart.ro; *Marcel Iancu - dadaistul arhitect sau arhitectul dadaist?* contribuie la albumul *Marcel Iancu. Biroul de studii moderne*, Editura Simetria și E-cart.ro, ISBN 978-973-1872-04-9

- Veronica Leca și Delia Drăgulescu, contribuie la studiul *Expoziția. Perspectiva publicului*, coordonat de Alexandra Zbucă și Loredana Ivan și realizat în cadrul proiectului *Muzeu focus*, inițiat de Rețeaua Națională a Muzeelor din România (studiu disponibil online la adresa www.muzeu.org)

- Angelica Iacob, Raluca Neamu (împreună cu Laura Căpîl și Alexandra Zbucă), *Educația interactivă - o nouă provocare a muzeelor moderne*, în „Revista Muzeelor” nr. 2/2008

Stagii de perfecționare

Organizate de Centrul de Pregătire Profesională în Cultura din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor:

- Curs *Conservare preventivă a bunurilor culturale* (dnele Catalina Negoita, Floarea Oprina, Gianina Cruceanu)
- Curs *Grafician pe calculator* (dl Marius Preda)
- Curs *Manager de proiect* (dnele Mariana Vida, Carmen Tanasoiu, Elena Olariu, Veronica Leca și Emanuela Cernea, dl. arh. Liviu Constantinescu)
- Curs *Contabilitate* (dna Elena Trofin)
- Curs *Limba engleză* organizat de British Council România (dra Mariana Banciu și dna Adriana Stoica)
- Master *Audit Financiar și Consiliere*, Academia de Studii Economice (dna Silvia Podgoreanu)
- *Reducing risks to collections*, curs organizat de ICCROM, în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor din România, Institutul Național de Conservare din Olanda (ICN) și Institutul Național de Conservare din Canada (CCI), Sibiu, 17 iunie - 6 iulie (dna Emanuela Cernea)
- Sesiunea de formare profesională referitoare la traficul și exportul ilegal al bunurilor culturale mobile, furtul, distrugerea și falsificarea lor, Ministerul Culturii și Cultelor, 3-4 iulie (dna Anca Lazarescu)
- Bursa de cercetare la Biblioteca Marciana din Venetia, oferită de Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Afacerilor Externe al Italiei, noiembrie-decembrie (dna Iulia Iordan)

Eviden a patrimoniului

Pahar d ruit de logof tul Coresi,
sfâr itul secolului XVI,
m n stirea Mislea,
dona ie în memoria Nadejdei Romalo

Activitatile Serviciului Evidenta Centralizata si Achizitii Opere de Arta au vizat inventarierea fondurilor cu înregistrari perfectibile, întocmirea documentatiilor necesare care au stat la baza actelor juridice privind intrarile în patrimoniu si care au servit în litigiile muzeului, verificarea inventarelor din sectii conform programarilor. În cursul anului 2008, 2537 lucrari de arta au fost inventariate în patrimoniul artistic si documentar si în custodia Muzeului National de Arta al României.

De asemenea, s-a tinut evidenta bunurilor culturale mobile clasate în categoriile juridice TEZAUR si FOND. Astfel, au fost înscrise 105 bunuri în registrul pentru evidenta bunurilor culturale mobile clasate în categoria juridica TEZAUR si 33 bunuri în registrul pentru evidenta bunurilor culturale mobile clasate în categoria juridica FOND, în conformitate cu legislatia în vigoare.

În anul 2008 patrimoniul muzeului s-a îmbogătit prin achizitii si gratie generozitatii unor colectionari. Printre achizitii se numara 6 lucrari de arta româneasca medievala, 7 lucrari de arta româneasca moderna, precum si 254 lucrari de arta chineza, japoneza si islamica, respectiv piese din portelan, fildes, ceramica, cloisonné, miniaturi si piese textile. Se remarca icoana *Rastignirea* (sfârșitul secolului al XV-lea), icoana *Sf. Ioan Botezatorul* (secolul al XVI-lea), lucrarea *Curtea cu rufe* realizata de Marcel Iancu în 1930, pictura lui Eustatiu Stoenescu intitulata *Venetia dupa ploaie* (1938), dar si *Peisajul cu geamie* realizat de Jean Al. Steriadi în 1922.

Cele mai importante donatii au fost: cea a dlui Mircea Popescu (26 lucrari de arta grafica si 1 lucrare de arta europeana), donatia dnei Adina Nanu (3 lucrari de arta româneasca moderna), donatia dlui Eduard Ioan Dan Romalo si a dnei Valeria Romalo (1 lucrare de arta medievala româneasca), donatia dnei Ioana Guinand (5 lucrari de arta medievala si româneasca moderna) si donatia dlui Gheorghe Costinescu (1 caiet de schite realizate de pictori români printre care se numara Gheorghe Petrascu, Cecilia Cutescu Storck, Lucian Murnu, Jean Al. Steriadi, Rodica Maniu, Samuel Mütznier, Kimon Loghi).

Marcel Iancu,
Curtea cu rufe, 1930

Un segment important al activității serviciului, care, în mod regretabil, a devenit dominant, este cercetarea arhivelor și întocmirea documentației necesare în litigiile în care este implicat muzeul, având ca scop restituirea unui număr important de bunuri culturale din patrimoniul sau custodia muzeului.

Aspecte din cadrul programelor pentru familii

Programe și evenimente pentru public

Sectia Educatie, Comunicare, Proiecte Culturale si Marketing a asigurat mediatizarea și promovarea manifestarilor organizate de Muzeul National de Arta al României prin elaborarea comunicatelor de presa și pregatirea conferintelor de presa, a desfasurat o serie de programe adresate publicului, precum și alte activitati de comunicare și imagine.

Membrii Biroului Educatie au continuat, pe parcursul anului 2008, colaborarea cu Casa Corpului Didactic și cu alți specialiști din institutii de învățământ, materializata prin acreditarea programului de formare *Educatia nonformala în muzeu*, adresat cadrelor didactice, de către Centrul National de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar din cadrul Ministerului Educatiei, Cercetarii și Tineretului (conform deciziei nr. 5124/26.11.2008).

De asemenea, Sectia Educatie, Comunicare, Proiecte Culturale si Marketing a coordonat și implementat doua proiecte pentru care s-a obtinut, prin concurs, sustinere financiara din partea Administratiei Fondului Cultural National:

La brat cu bijuteriile Lalaounis. Istoria unor valoroase bijuterii pe înțelesul publicului, proiect selectat pentru finantare la aria *Activitati muzeale și Noaptea muzeelor - 17 mai 2008 - Circuit muzeal pentru publicul bucurestean*, proiect selectat pentru finantare la aria *Educatie culturala*.

MNAR se numara printre organizatiile implicate în proiecte câștigatoare la licitatia pentru 2008 în cadrul programului Uniunii Europene *Cultura (2007-2013)*. Astfel, MNAR participa, în calitate de co-organizator, la proiectul *Balkan Modernisms*, care a primit finantare din partea Comunitatii Europene în valoare de 180.461,00 euro. Proiectul este implementat în colaborare cu Basil & Marina Theocharakis Foundation for The Fine Arts & Music din Grecia și cu National Museum for Bulgarian Visual Arts (National Gallery) din Bulgaria. Principalul obiectiv al proiectului este surprinderea diversitatii formelor artistice din Sud-Estul Europei în perioada interbelica.

1. Vernisajul expozitiei *Bijuterii de familie*

2. *Rendez-vous cultural* în Galeria de Arta Europeana

3. Noaptea muzeelor 2008

Povesti din Casa Melik:
program pentru familii la Muzeul Pallady

În plus, MNAR a participat, în cadrul unui proiect cu finanțare oferită de Administrația Fondului Cultural National la realizarea hărții muzeelor membre ale Rețelei Nationale a Muzeelor din România (RNMR), intitulată *Urme de muzee*.

- Ghidaje generale și tematice, în limbile română, engleză și franceză: 192
- Programe educative pentru școli și grădinițe: 267 vizite active și 229 cursuri în atelierul de creație, la care au participat aproximativ 4500 de elevi (clasele I-XII) și prescolari, însoțiți de profesori, învățatori sau educatori
- Programe pentru familii: 93, la care au participat 3150 de copii și părinți
- Programe în spațiul ludic *Pasarea ascunsă în piatră*: 34, la care au participat 500 copii și 200 părinți
- Programe pentru publicul adult de care au beneficiat 350 participanți: *Rendez-vous cultural* (9 seminarii), *Un ceas pentru arta* (10 ghidaje tematice în regim de gratuitate) și *Opera sub clar de... lupă* (11 prezentări în regim de gratuitate, fiecare centrată în jurul unei opere)
- Programe educative pentru copii: 24, în cadrul programului *Scoala de sâmbătă*, la care au participat 360 de copii, organizate la Muzeul Theodor Pallady
- Programe educative în regim de gratuitate pentru copii protejați de centre de plasament, asociații și fundații, precum și pentru copii cu handicap fizic și probleme psihice ușoare, la cererea instituțiilor autorizate: 7 vizite active și 5 cursuri în atelierul de creație, la care au participat 100 copii

Activitățile de educație și comunicare ale muzeului au fost susținute, pe parcursul anului 2008, de voluntari care s-au implicat în promovarea expozițiilor, organizarea unor evenimente și buna desfășurare a programelor educative.

Evenimente speciale:

- *Bijuterii de familie* - expoziție organizată în cadrul proiectului *La brat cu bijuteriile Lalaounis. Istoria unor valoroase bijuterii pe înțelesul publicului*, în care au fost expuse lucrările copiilor și părinților participanți la programele pentru familii și

1. Program pentru familii la Muzeul Pallady

2. Atelierul *Pasarea ascunsă în piatră*

3. *Opera sub clar de... lupă* în Galeria de Artă Europeană

Noaptea muzeelor 2008

Atelierul *Pas reascuns în piatr*

Noaptea de Sânziene
la Muzeul Pallady

Galeria de Art Românească Modern ,
Noaptea muzeelor 2008

pentru coli care au avut loc în expozi ia *Tribut magnificen ei - Bijuterii i microsculptur de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena*, 1 iunie - 6 iulie 2008

- *5 Licee 5 Muze*, proiect educativ ini iat de ECDL ROMANIA, Inspectoratul colar al Municipiului Bucure ti în parteneriat cu Prim ria Municipiului Bucure ti, MNAR i alte 4 muzee din Bucure ti (1 martie-30 noiembrie)
- *Art i film. Epur si muove*, proiect educativ dedicat adolescen ilor, 22-23 martie
- *Art i Muzic . Cvartet pe pânz I, II*, proiect educativ dedicat adolescen ilor, 23-24 august

Nocturne i zile de gratuitate la Muzeul Na ional de Art al României:

- *Ziua Europei*, la ini iativa Ministerului Culturii i Cultelor (11 mai)
- *Ziua Interna ional a Muzeelor*, ini iat de Consiliul Interna ional al Muzeelor - ICOM (18 mai)
- Vizitarea muzeului în regim de gratuitate de c tre copii cu ocazia *Zilei Interna ionale a Copilului*, la ini iativa Ministerului Culturii i Cultelor (1 iunie)
- *Zilele Bucure tiului*, eveniment ini iat de Prim ria Municipiului Bucure ti (20-21 septembrie)
- *Zilele Europene ale Patrimoniului*, organizate la ini iativa Consiliului Europei i a Uniunii Europene (22 septembrie)
- Vizitarea muzeului în regim de gratuitate de c tre studen i în cadrul Festivalului *Studen iada*, organizat de Uniunea Na ional a Studen ilor din România (29 octombrie-2 noiembrie)

Noaptea muzeelor, proiect interna ional ini iat de Ministerul Culturii i Comunic rii din Fran a (17 mai)

Muzeul Na ional de Art al României a ini iat i coordonat, cu această ocazie, un **circuit muzeal pentru publicul bucure tean**. În cadrul acestui proiect - sus inut de Administra ia Fondului Cultural Na ional i realizat cu sprijinul RATB i al Prim riei Municipiului Bucure ti - s-a creat un circuit între 12 muzee din Bucure ti, un autobuz

Programe pentru familii

Un ceai de Sânziene la Muzeul Pallady

Noaptea muzeelor 2008

1. Noaptea muzeelor 2008

2. Galeria de Art European , Noaptea muzeelor 2008

3. Art și film, program pentru adolescenți

special f când leg tura între cele 12 loca ii în noaptea de 17 mai. Programul fiec rui muzeu a fost prezentat în bro ura **Muzee... de te prinde noaptea! Noaptea muzeelor 2008**, care a fost tip rit în 10.000 de exemplare și distribuit publicului larg. Aproximativ 20.000 de vizitatori au c lcat pragul Muzeului Na ional de Art al României și al Muzeului Colec iilor de Art pentru a admira operele expuse și pentru a participa la *Confesiuni de amorul artei* - un program de spectacole de anima ie teatral , sunet și lumini, realizat cu sprijinul Teatrului Na ional Bucure ti. Curtea muzeului și galeriile au fost animate de proiecte video, instala ii sonore și spectacole de pantomim inspirate de lucr ri din patrimoniul MNAR, special concepute pentru această ocazie de regizoarea Carmen Lidia Vidu (*Confiden e* performance inspirat de lucrarea omonim de Aman Jean, expus în Galeria de Art European și *Grup de muzican i* inspirat de tabloul omonim semnat Magdalena R dulescu, expus în Galeria Na ional). În plus, cu sprijinul Institutului Francez din Bucure ti, sala Auditorium a muzeului a g zduit proiecte de filme de art .

Evenimentul *Noaptea muzeelor* a fost promovat de partenerii media Time Out Bucure ti, ProFM Dance, MTV, Gândul, Pro TV Magazin, LiterNet.ro, iar activit ile organizate la MNAR au primit sus inere din partea sponsorului unic BRD Groupe Société Générale.

Un ceai de Sânziene la Pallady

Muzeul Theodor Pallady (23 iunie 2008)

În *Noaptea de Sânziene* Muzeul Na ional de Art al României a organizat la Muzeul Theodor Pallady evenimentul *Un ceai de Sânziene la Pallady*. Cu această ocazie publicul a avut acces liber, iar gr dina muzeului a fost amenajat cu lampioane, aluzie la legenda care spune c de noaptea sânzienelor apar focuri deasupra p mântului, care marcheaz locurile în care au fost îngropate comori. Programul seriei a inclus recitaluri de muzic clasic sus inute de Mihail Ghiga împreun cu Costin Soare, Claudiu Lobon și Mircea Ionescu (chitar clasic și vioar). Peste 350 de vizitatori au p it în atmosfera magic de la Muzeul Theodor Pallady, una dintre comorile ascunse ale Bucure tiului.

Conferinte tematice, seminarii si training-uri:

- *Bijuterie vs. Accesoriu. Material, forma, design*, conferinta cu designerii de bijuterii Carla Szabo si Roxana Davidescu în cadrul expozitiei *Tribut magnificentiei - Bijuterii si microsculptura de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena* (4 iulie)
- Colaborare la a cincea editie a *Conferintei Ministeriale pentru Patrimoniu Cultural în sud-estul Europei*, eveniment organizat de Ministerul Culturii si Cultelor (20 septembrie)

Spectacole:

- *Musique ancienne. Musique au musée*, a doua stagiune de muzica veche organizata în parteneriat cu Institutul Francez din Bucuresti (30 iunie - *Cantate si Sonate franceze*, Ansamblul *Stradivaria*, 25 septembrie - *Amour et desolation. Canzone de Monteverdi si Frescobaldi*, Ansamblul *Les Basses Reunies* si 16 octombrie - *Codex Caioni*, Ansamblul *XVIII-21, le baroque nomade*)
- Proiectii de filme documentare despre câteva din colectiile create de Ilias Lalaounis (*Coregrafism, Scutul lui Ahile, Ilion, ADN*) si despre tehnicile de orfevarie experimentate de artist - în cadrul expozitiei *Tribut magnificentiei - Bijuterii si microsculptura de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena* (23 martie-5 iulie)
- Performance *Amintirile Nascatoarei de Dumnezeu* în regia lui George Remoundos, în cadrul expozitiei *De la Întruparea Cuvântului la Îndumnezeirea Omului. Icoane bizantine si post-bizantine din Grecia* (10 si 11 noiembrie). Spectacolul, interpretat de actrita Katerina Chelmi, solistul George Remoundos si un cor bizantin, a fost inspirat din pasaje evanghelice în care sunt evocate amintirile Fecioarei Maria despre viata si patimile lui Iisus.

Site-ul Muzeului National de Arta al României, www.mnar.arts.ro, a avut un numar de 50.200 de vizitatori pe parcursul anului 2008. De asemenea, site-ul s-a îmbogătit prin lansarea variantei în limba engleza.

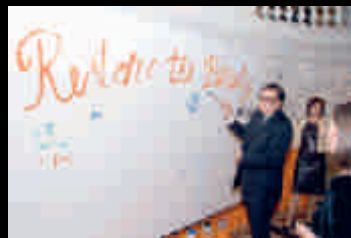

1. Ministrii participanti la Conferinta Ministeriala pentru Patrimoniu Cultural

2. Noaptea muzeelor 2008

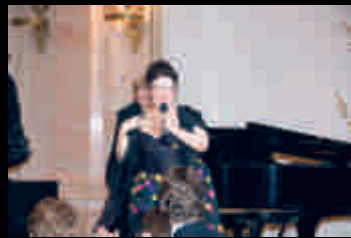
3. Stagiunea de muzica veche

Atelierul *Pas reascuns în piatră*

Audioghidul pentru Galeria de Art Veche Românească

MNAR, cu sprijinul Asociației *Prietenii Muzeului Național de Artă al României*, și-a extins serviciile oferite publicului prin lansarea audioghidului portabil la data de 28 februarie 2008. Disponibil în limbile română, engleză și franceză, audioghidul oferă informații despre istoricul Galeriei de Art Veche Românească, prezentați generali ale celor opte sale ale acesteia, precum și comentarii despre 44 de opere reprezentative expuse.

Restore the Beauty (17 septembrie 2008)

Comitetul proiectului *Restore the Beauty*, coordonat cu entuziasm și dăruire de dna Jenny Taubman, soția Ambasadorului SUA la București, dl Nicholas F. Taubman, a inițiat o amplă campanie de strângere de fonduri pentru amenajarea muzeală și ambientarea spațiilor care vor găzdui *colecția de artă orientală* și *colecția de artă decorativă europeană*, cu scopul de a readuce în atenția publicului un patrimoniu important și prea puțin cunoscut.

Eforturile membrilor comitetului proiectului *Restore the Beauty* și generozitatea sponsorilor contribuie astfel la repunerea în circuitul muzeal a două valoroase colecții ale MNAR, care vor fi expuse în două galerii permanente ce urmează să fie amenajate la etajul III al corpului central al Palatului Regal, după finalizarea lucrărilor de consolidare și restaurare a clădirii, care vor dura aproximativ 3 ani.

Până la data de 17 septembrie 2008, prin intermediul proiectului *Restore the Beauty*, s-au strâns aproximativ 1.600.000 de euro, ceea ce a transformat această campanie de strângere de fonduri în cea mai importantă acțiune de acest gen din țară. Astfel, o selecție din cele aproximativ 10.500 de piese de artă decorativă europeană și 4.500 de piese de artă orientală din patrimoniul MNAR va putea fi admirată în curând de public. Cei doi sponsori principali ai galeriilor sunt Rompetrol, pentru Galeria de Art Orientală, și Raiffeisen Bank, pentru Galeria de Art Decorativă Europeană, cîrora li se alătură sponsorii fiecărei sale: Class Living, Elan Schwartzberg, Ion Iriac, Banca Comercială Română, Tomini Trading, Coca Cola, TNT, Unilever South Central Europe, SofMedica & International Healthcare Systems, Romtelecom, Victoria 46, Lowe & Partners și Romania Travel Plus.

Gala *Restore the Beauty*

Redeschiderea Muzeului Zambraccian

Redeschiderea Muzeului Zambraccian (20 noiembrie 2008)

Dupa opt luni în care a fost închis pentru lucrari de consolidare si renovare a cladirii si de reamenajare a expunerii, Muzeul K.H. Zambraccian a reintrat în circuitul public în noiembrie 2008. O buna parte din lucrarile prezente în noua formula expozitionala au fost recent restaurate, vizitatorii având astfel ocazia sa redescopere într-o noua lumina capodoperele artei românesti moderne semnate de maestri precum Aman, Grigorescu, Andreescu, Luchian, Tonitza, Pallady, Petrascu, Iser, Darascu, Ressu s.a.

În urma lucrarilor de renovare a casei, spatiul de expunere a fost extins. Sunt prezentate acum toate cele 19 pânze aparținând maestrilor scoli franceze: Delacroix, Corot, Renoir, Sisley, Pissarro, Cézanne, Picasso, Matisse, Bonnard, Utrillo, Marquet, Laprade, Campigli. Aceasta este cea mai substantiala si valoroasa grupare de pictura franceza dintr-o colectie publica româneasca.

O alta noutate cu prilejul redeschiderii este sala dedicata lucrarilor de grafica semnate de personalitati ale picturii precum Grigorescu, Tonitza, Iser, Ressu, Petrascu, Pallady, Stefan Dimitrescu si Magdalena Radulescu.

Aspect din expunerea Muzeului Zambraccian

Lucrări de amenajare a expoziției
Napoleon al III-lea și Principatele Române

Lucrări de consolidare și renovare

Lucrări de consolidare la
Muzeul Colectiilor de Artă

Muzeul Național de Artă al României se numără printre instituțiile selectate în anul 2007 pentru a primi finanțare în vederea consolidării, restaurării și modernizării Corpului Central al fostului palat regal, a Corpurilor B și C ale Muzeului Colectiilor de Artă, precum și a Muzeului Ion și dr. Nicolai Kalinderu. Finanțarea se datorează împrumutului oferit României în vederea reabilitării monumentelor istorice din țară de către Banca de Dezvoltare a Consiliului European și se desfășoară prin Unitatea de Management a Proiectului, aflată în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor. În anul 2008 s-au demarat lucrările de consolidare la Muzeul Colectiilor de Artă.

Vizita șo iilor oficialilor prezenți
la Summit-ul NATO

Personalități care au vizitat Muzeul Național de Artă al României în anul 2008

Doamna Laura Bush, șo ia Președintelui Statelor Unite ale Americii
Doamna Maria Băsescu, șo ia Președintelui României
Doamna Jeanine de Hoop Scheffer van Oorschot, șo ia Secretarului General NATO
Doamna Lilita Zatlere, șo ia Președinetelui Letoniei
Doamna Teuta Topi, șo ia Președinetelui Albaniei
Doamna Mehriban Aliyeva, șo ia Președinetelui Azerbaidjanului
Doamna Viviane Wade, șo ia Președintelui Republicii Senegal
Doamna Hayrinnysa Gül, șo ia Președintelui Turciei
Doamna Klára Dobrev, șo ia Primului Ministru al Ungariei
Doamna Anu Ansip, șo ia Primului Ministru al Estoniei
Doamna Urska Bacovnik, șo ia Primului Ministru al Sloveniei
Doamna Sarah Brown, șo ia Primului Ministru al Marii Britanii
Doamna Nana Mouskouri, Ambasador UNICEF
Domnul Dr. Pentti Arajärvi, șo ul Doamnei Tarja Halonen, Președinte al Republicii Finlanda
Domnul Guy Quaden, Guvernatorul Bâncii Belgiei
Domnul Michalis Liapis, Ministrul Culturii din Grecia
Domnul Ylli Pango, Ministrul Culturii din Albania
Domnul Božo Biškupić, Ministrul Culturii din Croația
Doamna Elizabeta Kanceska-Milevska, Ministrul Culturii din Macedonia
Domnul Branislav Mićunović, Ministrul Culturii din Muntenegru
Domnul Nebojša Bradic, Ministrul Culturii din Serbia
Excelența Sa, domnul Petr Dokladal, Ambasadorul Cehiei
Excelența Sa, domnul Pablo García Berdoy, Ambasadorul Spaniei
Excelența Sa, domnul Henri Paul, Ambasadorul Franței
Excelența Sa, domnul Nicholas F. Taubman, Ambasadorul S.U.A.
Excelența Sa, domnul Kanji Tsushima, Ambasadorul Japoniei
Excelența Sa, domnul Liu Zengwen, Ambasadorul Chinei
Excelența Sa, domnul Jacques Louis Werner, Ambasadorul Regatului Țărilor de Jos

**ASOCIAȚIA PRIETENII
MUZEULUI NAȚIONAL DE ART
AL ROMÂNIEI**

FRIENDS
OF THE NATIONAL MUSEUM
OF ART OF ROMANIA

Consiliul de administrație:

Președinte

Marialaura Ciampoli Musneci

Vicepreședinți

Gabriela Tudor

Trezorier

Serge Gonvers

Membri

Peter Braun

Sarah Einik

Cristina Dăianu

Diana Hurduc

Dana Patrichi

Paulette Prelea

Steven van Groningen

Director executiv

Alexandru Tănase

Aspecte din cadrul
Srbătorii Bradului de Crăciun,
16 decembrie 2008

Legal constituit în 1999, Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* este prima organizație de acest tip din România. Ea este recunoscută atât la nivel național (a participat la seminarii și training-uri organizate de Ministerul Culturii, Consiliul European, Comisia Europeană), cât și la nivel internațional, fiind membră a *Federației Internaționale a Prietenilor Muzeelor*.

Asociația, care funcționează pe bază de voluntariat, a dobândit de-a lungul anilor o experiență deosebită în managementul organizației non-profit și organizarea de spectacole sau evenimente având drept scop strângerea de fonduri pentru finanțarea diferitelor proiecte ale muzeului.

Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* s-a aflat alături de conducerea și echipa muzeului cu prilejul redeschiderii Galeriei de Artă Europeană, a Galeriei de Artă Românească Modernă, a Galeriei de Artă Veche Românească și a Muzeului Colecțiilor de Artă.

În anul 2008, cu sprijinul Asociației *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* au fost achiziționate materiale pentru Atelierul de creație și a fost finalizat proiectul de realizare a audioghidului pentru Galeria de Artă Veche Românească, care a fost lansat la data de 28 februarie. În plus, Asociația a suportat integral costurile de retipărire a ghidului Galeriei de Artă Veche Românească, disponibil pentru vizitatori în limbile română, engleză și franceză.

Pe 16 decembrie, Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* a organizat, în parteneriat cu muzeul și cu sprijinul Fundației Culturale Grecești, **Srbătoarea Bradului de Crăciun** pentru copii. Corul Grupului Școlar Regina Elisabeta, precum și grupul psaltic condus de protopsaltul Paraclisului Ambasadei Greciei la București, Viorel Iosif, au interpretat colinde, în timp ce Moș Crăciun a împartit daruri copiilor.

SPONSORI

Activitățile derulate de Muzeul Național de Artă al României au fost posibile și datorită ajutorului material sau în servicii acordat de:

BRD - Groupe Société Générale

Apa Nova

Gide Loirette Nouel

Distrigaz Sud

Alcatel Lucent

Carrefour

Orange

Lafarge

Air France

Eurobank EFG Group

Fortune Group

Enel

Victoria 46

Romtelecom

Kitti Kyriacopoulos

Tomini Trading

SofMedica

PlusMedica

PARTENERI MEDIA

TVR Cultural
Realitatea TV
RFI România
Radio România Cultural
Radio România Actualități
Cotidianul
Cuvântul
Bucharest Herald
apte Seri
24FUN

Cotidianul.

Cuvântul

Herald

24-FUN

PARTENERI

Institutul Francez din Bucuresti
Réunion des musées nationaux
Muzeul Luvru
Muzeul National al Castelului din Compiègne
Fundatia Culturala Greaca
Muzeul Bizantin si Crestin din Atena
Muzeul Culturii Bizantine din Tesalonic
Muzeul Bizantin din Veria
Muzeul Bizantin din Kastoria
Muzeul Benaki din Atena
Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena
Centrul Ceh din Bucuresti
Muzeul Sticlei si Bijuteriei din Jablonec nad Nisou
Institutul Italian de Cultura *Vitto Grasso*

VENITURI ȘI CHELTUIELI 2008

	RON
I. VENITURI TOTALE din care:	
1. ALOCATIE BUGETAR	23.102.000
2. SPONSORIZARE	184.929
3. VENITURI PROPRII formate din:	2.042.137
taxe intrare	346.099
vânzări publice	93.945
taxe ghidaj	10.229
curs desen	2.589
comision vânzări publice	2.752
taxe filmare	6.721
prestări servicii	1.566.424
altele	13.378
TOTAL VENITURI	25.329.066
II CHELTUIELI TOTALE din care:	
1. CHELTUIELI DE PERSONAL din care:	
obligatii către stat (taxe salariale)	2.013.127
drepturi salariale	7.240.053
altele	3.919
2. CHELTUIELI MATERIALE ȘI SERVICII din care:	
încalzire, iluminat	2.182.780
apă, canal, salubritate	547.283
altele	9.647.207
3. CHELTUIELI DE CAPITAL (investiții)	3.694.697
TOTAL CHELTUIELI	25.329.066
Sponsorizare în cadrul proiectului Restore the Beauty *	941.319

* Sumele obtinute prin sponsorizari în cadrul proiectului **Restore the Beauty** intra în contul muzeului și alonate și vor fi cheltuite pentru amenajari muzeale, după încheierea lucrarilor de consolidare și renovare a corpului central.

Cuprins

MUZEUL NAȚIONAL DE ART AL ROMÂNIEI	1
STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI PERSONALUL	5
ACTIVITĂȚILE MUZEULUI ÎN ANUL 2007	11
Cercetarea și punerea în valoare a patrimoniului	12
Expoziții	13
Activitate editorială	28
Conservare	30
Restaurare și investigații fizico-chimice	31
Întreținere și reparații	33
Documentare	34
Conferințe și seminarii	35
Studii și articole	37
Stagii de perfecționare	39
Evidența patrimoniului	40
Programe și evenimente pentru public	42
Personalități care au vizitat Muzeul Național de Art al României	51
Asociația <i>Prietenii Muzeului Național de Art al României</i>	52
Sponsori	54
Parteneri media	55
Parteneri	56
VENITURI ȘI CHELTUIELI 2008	57

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

Calea Victoriei, nr. 49-53, cod 010063, București

Telefon: 021 315 51 93; 021 314 81 19; 021 313 30 30

Fax: 021 312 43 27

E-mail: national.art@art.museum.ro

Site: www.mnar.arts.ro

Miercuri - duminică 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)

10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: luni, marți, 1 ianuarie, Duminică Paștelui, 25 decembrie

MUZEUL COLECȚIILOR DE ARTĂ

Calea Victoriei, nr. 111, cod 010071, București

Telefon: 021 211 17 49; 021 212 96 41; 021 212 96 42

Închis pentru lucrări de consolidare și renovare

MUZEUL ZAMBACCIAN

Strada Muzeul Zambraccian, nr. 21 A, cod 011871, București

Telefon: 021 230 19 20

Sâmbătă - miercuri 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)

10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: joi, vineri, 1 ianuarie, Duminică Paștelui, 25 decembrie

MUZEUL THEODOR PALLADY

Strada Spătarului, nr. 22, cod 020772, București

Telefon: 021 211 49 79

Miercuri - duminică 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)

10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: luni, marți, 1 ianuarie, Duminică Paștelui, 25 decembrie

În prima miercuri a fiecărei luni și pe 18 mai (Ziua Internațională a Muzeelor), intrarea la Muzeul Național de Artă al României și la muzeele aflate în subordinea sa este gratuită.